

KÜL A L E H T nr 102

Tsooru mõis, Litsmetsa, Luhametsa, Piisi, Roosiku, Savilöövi, Kikkaoja, Viirapalu

TSOORUKANDI ARUTELU 26. 11. 2014 TULEMUSED

26. novembril kogunes Tsooru rahvamaja üle 40 inimese, kes soovisid ja tahtsid teada saada ja kaasa rääkida, miks on piirkonnas keerulised suhted tekkinud. Püüdsime keskenduda hetkeolukorrale, kuidas ja mismoodi edasi minna ja jätta minevik seljataha. Üsna paljud piirkonna elanikud olid sedameelt, et rahvamaja töö toimib ja see on pigem kahe-kolme inimese vaheline probleem, mis tuleb lahendada. Põhiosas keskendusime kogukonna suhete teemal, kuid laudades arutati ka seda, kuidas võiks toimida koostöö külakogukonna ja rahvamaja vahel ning mida rahvas rahvamajalt ootab.

Kohale tulnud rahvas jagunes nelja laudkonda ja arutleti teemal „Tsoorukandi keerulised suhted”. Kui laudkond oli omavahel rääkinud, pidi rahvas üheskoos jõudma ka lahendusteni: mida teha, kuidas teha, kes teeb ja millal teeb.

Tsooru kogukonna mõtetalgutel arutleti laudkonniti Tsooru kandi keeruliste suhete üle. Püüti leida vastust küsimusele – Mida peaks tegema, et kogukonnas suhted paraneks? Pildil on näha laudkond koosseisus Heino Kroonmäe (vasakult), Aare Kroonmäe, Sylva Viin, Sirle Nurk, Kerli Koobak, Ene Sõmer ja Elfriede Iin.
Foto: Kalle Nurk

Allpool on laudkondade mõtted ja ettepanekud (sõnastused muutmata).

I laudkond : Koostöö - rahvamaja juhataja, ringide juhid, aktiivsete MTÜ-de juhid, külanavanemad kokku kutsuda. Lihtsalt inimese välja vahetamine ei muuda midagi. Kes tahab juhataja välja vahetamist, pakkugu

uus kandidaat välja ja vaatame, kas kogukond kiidab heaks - võtab omaks

- Teistega (rahvaga) arvestamine
- Igal ringil on oma aeg
- Kohalikud võiks teha ettepanekuid, mida nad teha tahavad

- Isiklikud probleemid lahendada omavahel, mitte ässitada kogukonna inimesi üksteise vastu

Mida teha? Avalik väitlus Kalle Nurga, Jarek Jõela, Arvo Tamme? vahel, et oma seisukohti avalikustada.

Äkki ei olegi vaja midagi teha, kes on rahul, need on rahul ja kellel on probleem, see on nende probleem ja otsigu endale lahendusi.

Takistusi ei ole tehtud. Need aktiivsed inimesed, kes tahavad piirkonnas midagi teha, saaksid seda teha.

Lauas 5 inimest arvasid - kes tahab, see saab tegevusi, 2 inimest - ei ole tegevusi, mis meeldiks.

II laudkond: Koostöö MTÜ-d – rahvamaja – külanavanem - rahvas; rahva arvamust peab arvestama ja kuulama;

- Sallivus, hoolivus, abivalmidus;
- Uusi ideid võib pakkuda ja katsetada;
- Kui külakeskus on rahvamaja, siis peaks rahvamaja juhataja küla aktiivi kokku kutsuma ja koos tegema ning korraldama;
- Rahvamaja võiks toetada neid, kes tulevad uute ideedega.

III laudkond: - Meie kogukond toimib!

- Probleem on konkreetsete inimeste vahel!
- Soovitus: leppige ära! Kui ei saa või ei oska, tuleb minna suhtlemis/meeskonnatöö koolitusele. Lepitaja: valla kultuurispetsialist. Millal: esimesel võimalusel.

IV laudkond: - Rahvaga arvestamine;

- Tsooru rahvamaja vajab uut juhti, kes on rahvale vastuvõetav;
- Kultuurilist külge sobib juhtima V-klubi;
- Tuleb lõpetada tagarääkimine;
- Organiseerimist õppida ei saa, tarvis on valida inimene või MTÜ, kes oskavad organiseerida. Kobelas saab, miks Tsoorus ei saa.

Üheskoos pandi paika konkreetsed tegevused, millal ja kes peab tegema:

1. Lepitada osapooled veel 2014 aasta sees, algataja Merle Tombak.
2. Probleemi ei olegi. Kellel on, siis see on nende probleem ja nad peavad sellele ise lahenduse leidma. Avalik väitlus - kes on huvitatud, see algatab detsembrikuu jooksul.
3. Rahvamaja juhataja kutsub kokku ringide juhid, MTÜ-d, külavanemad, külade aktiivi jaanuaris 2015. Rahvamaja toetab uusi ideid.

Lõpetuseks joonistasime paberile nõ probleemikastid, kuhu iga osaleja sai märkida oma arvamuse:

Probleem on rahvamajas 6 häält

Probleem on V-klubis 3 häält

Probleem on vallavalitsuses 3 häält

Probleem on külavanemas 10 häält

Probleemi ei olegi 7 häält

Hea Tsoorukandi rahvas. Kauaaegse kultuuritöötajana tean, et head omavahelised suhted ja koostöö erinevate osapoolte vahel on kõige aluseks. Kogu hea ja õnneliku elu aluseks. Sisemine negatiivsus närib ennast ja avaldab mõju ka kogukonna suhetele. Suur tänu kõigile inimestele, kes kohale tulid, omi mõtteid ja arvamust avaldasid. Kokkuvõtteks võib öelda, et Tsoorukandi rahvas peab oluliseks koostöö arendamist ja see võiks 2015 aasta tegutsemise eesmärk ollagi!

Head jõuluaega ja sisemist rahu ning tasakaalu soovides,

Merle Tombak

kultuuri- ja noorsootööspetsialist

JÄRG

Tsooru kandi arutelul viibis ka Võrumaa Teataja esindajana Inno Tähismaa, kes 29. novembril ilmunud artiklis „Kahe külajuhi tüli küttis Tsooru rahvamaja kuumaks“ tegi toimunust omapoolse lühikokkuvõtte. Sama lehe juhtkiri „Tsooru vajab avalikku arutelu“ mõtestas probleemi laiemalt lahti. Nimelt märgitakse tekstis, et „... Tsooru rahvamajas toimunud arutelu käigus tuli välja, et on rida küsimusi, mis on seni jäänud lahenduseta või korralikult läbi arutamata. Üks neist on Lepistu koolimaja sulgemise küsimus, mis toimus juba kuus aastat tagasi, aga vaevab tänaseni paljusid inimesi. Kuigi vallavanem Merike Prätz soovitas lõpetada Lepistu kooli taganutmine, tuleks siiski kooli sulgemise tagamaad avalikult korralikult lahti rääkida ja püüda tegeleda kooli sulgemise tagajärgedega. On täiesti selge, et kooli sulgemine oli tervele Tsooru kandile tõsine löök, millest pole senini toibutud. ... Seega tuleb julgeda tunnista, et Tsooru kandi praeguste probleemide üks peamisi põhjuseid on kooli sulgemine ja seda teemat ei tohiks liiva alla matta. ...“

7. detsembril toimus tänukontsert, kus Tsooru rahvamaja isetegevuslased tänasid publikut. Tänuõnad koos väikeste kingitustega said Kalle Nurgalt ringide juhendajad Ive Ruusamäe (vasakult), Janika Tõntsel, Sylva Viin ja Laine Keerov.
Foto: Sirle Nurk

Peagi on kuu koosoleku toimumisest möödas. 10. detsembri õhtutundidel istusid koos rahvamaja ringijuhid ning valla kultuuri- ja noorsootööspetsialist Merle Tombak. Arutati rahvamaja tugevaid ja nõrku külgi. Üksmeelselt leiti, et valged ja soojad ruumid loovad talvekuudel mõnusa olemise rahvamajas, mida täiendab meeldiv ning sõbralik õhkkond ringides. Ringijuhid annavad omalt poolt kõik, et pikaleveninud lahendamata tüli ei kahjustaks ringide tööd.

Algav uus aasta toob selgust ka, mis saab Tsooru külavanemast. Nimelt esitas külavanem Arvo Tamm üldkoosolekul ultimaatum – kui aasta lõpuks pole välja vahetatud rahvamaja juhti, astub ta külavanema kohalt tagasi.

Aasta lõpuni on jäänud loetud päevad. Veel nende päevade sees sooviksin avalikus väitluses kohtuda V-klubi esindaja Jarek Jõelaga ning vallavanem Merike Prätziga. Kogunenud on liiga palju selgust, mis tahavad lahtirääkimist. Väitluse tulemused annaksid ka hea stardiplatvormi järgnevate aastate tegemistele ja arusaamadele. **14. jaanuaril kell 18 ongi rahvamajja oodatud kõik külavanemad ja seltsingute esindajad ning külade aktiiv, et arutada, kuidas minna edasi.**

Kalle Nurk

rahvamaja juhataja

TSOORU MAANAISTE SELTS JA NÄITERING

Tsooru Maanaiste Selts asutati 1995. aastal. Seltsi loomisega kogukond justkui elavnes. Tulid mitmed uued üritused, mis muutusid traditsioonideks. Näiteks kodukandipäev ja perepäev. 1999. aasta oktoobris otsustas naisliikumine turgutada soikujäänud näiteringi tegevust. „Tüli tühja asja pärast“ tegelased olidki peamiselt seltsi liikmed ja nende lähedased. Raske oli leida meesnäitlejaid. Nii mängiski Ülle Lehtsalu meesosa.

Lavategevus toimus kortermaja suures koridoris, kus viiest uksest sai erinevatesse korteritesse. Koridor aga oli igasugu koli täis. Esietendust tuli vaatama 70 inimest. Sättisime saali ka filmikaamera üles ning salvestasime oma esimese lavamängu. Üllatus oli suur, kui pärast filmi vaadates nägime suuremalt jaolt ainult suuri pappkaste. Olime teinud lavakujunduses suure möödalaskmise ning kastidega varjanud publiku vaatevälja. Teisel etendusel olime juba targemad ning paigutasime karbid lava servadesse. Tegime ka mõned väljasõidud teistesse rahvamajadesse. Alati juhtus midagi, mis nalja tegi. Pantomiiamilik lugu juhtus Ruusmäe rahvamajas. Enne etenduse algust askeldasime laval eesriide taga ja tegime igasugu vigureid. Pärast etendust aga selgus, et saalist vaadatuna paistis eesriie läbi ning publik nägi kogu meie liikumist laval.

Esinesime ka suurel Linda rahvamaja laval. Meie kulissid olid kui täht taevaalaotuses. Lavalt ära minna polnud võimalik. Seega kogu vaatuse aja pidime kükitama kulisside taga. Alles vaheajal saime lavalt lahkuda, kui kustutati lavatuled. Tulede kustutamisega tuli ilmsiks uus häda. Pidime kostüüme vahetama, aga ei leidnud riideid üles. Käsikaudu said ka need toimingud lõpuks tehtud.

2000. aasta aprillis tuli Tsooru Maanaiste Selts välja näitemänguga „Ka naine on inimene“. Kaasa tegid näitlejad Ale Annus (esireas vasakult), Ülle Lehtsalu, Kalle Nurk, Sirle Nurk, Lea Anderson, Rainer Hillak, Kaido Sõmer (tagareas) ja Tiina Hillak. Foto: Kalle Nurga erakogu

Järgmisel aastal õpiti näitemängu „Ka naine on inimene“. Siis oli mehi juba rohkem. Küsija suu pihta ei lööda ja nii otsustasime pakkuda rolli Ale Annusele. Oh imet – näkkas! Ja veel kuidas! Peale paari lugemisproovi oli Alel peas nii oma osa kui ka kaaslaste ütlemsed. Ei jäänud teistelgi muud üle, kui oma osa kiiremini pähe õppida. Kolmandat näitemängu enam naiseltsi poolt ei tulnud. Rahvamaja näitering virgus ja hakkas ise uuesti tegutsema. Küll aga jätkas mängimist Ale ning mängib tänaseni.

*Viieteistaasta tagust näitetegevust meenutas
Kalle Nurk*

Aastalõpu üritused

Aasta lõpu viimastel nädalatel on Tsooru rahvamajas mitmeid ettevõtmisi.

Ainuüksi **pühapäeval, 21. detsembril** toimuvad:

Kell 11 väikeste laste jõulupidu,

kell 14.30 ristsõnade lahendamise võistlus,
Osalustasu üks euro.

kell 15 Tsooru mälumängur 2015 kolmas voor.

Osalustasu üks euro inimese kohta.

**Laupäeval, 27. detsembril kell 20.30
JÕULUBALL.**

Tantsuks mängib ansambel OnuPoeg.

Rahvamaja kollektiiv võtab pool tundi vastu jõuluballile saabujaid. Palume riietuda teemakohaselt (balliriietus). Tasuta sissepääs on neile, kes saavad enne kella 21 balliriietuses. Hilisemad tulijad peavad lunastama pileti viie euro eest.

Balli jäädvustatakse nii pildis kui ka filmil. Kohtade broneerimine telefonil 5347 2806.

**Teisipäeval, 30. detsembril kell 13
kohtumine teelauas ilmatarga ja
loodussõbra ENNO KALDEGA.**

Juttu tuleb ilmaennustusest, loodusnähtustest ja seosest nende vahel, veesoontest maapõues ning palju muud. Külalise transpordikulude katmiseks on osalustasu kaks eurot.

Uuel aastal uue hooga!

Rahvamaja huviringide tegevus algab juba

2. jaanuaril kell 14 ÕPITOAGA.

Karpide valmistamise huvi on jätkuvalt suur ning ka sel päeval õpetame algajatele lihtsate karpide valmistamist. Juba järgnevas õpitoas võetakse käsile sahtlitega karpide valmistamine. Karbimaterjali eest tuleb tasuda kolm eurot. Õpitoas osalejate arv on piiratud, seega palume huvilistel ennast varakult registreerida telefonil 5347 2806.

LASTE KUNSTIRING

Alates 2012. aasta oktoobrist käivad kaminasaalis esmaspäeviti koos väikesed kunstihuvilised. Kunstiringi juhendab Sylva Viin.

Janete Sisak (vasakul) ja Birgit Palm jõulunäituseks maalimas. Pilt on tehtud 15. detsembril 2014.

Foto: Kalle Nurk

Rahvamajas on mitmel korral üles seatud laste tööde näitus ning joonistused on ilmunud ka Võrumaa Teataja lasteleheküljel Võrukael. 13. detsembril avaldati ajalehes jõuluteemalisi pilte, mille hulgas oli ka Birgiti kuuseke. Birgitil vedas samuti loosiõnne. Jõuluteemaliste tööde loosirattast keerutati tema nimi välja ja ta saab auhinnaks Võrumaa Teataja märkmiku. Tänavu ehivad väikeste laste jõulupeol saali seina kaheksa lapse jõuluteemalised joonistused. Kümneaastase Laura Liisu Neve tööd on aga raamitud ning jäävad rahvamaja seinale pikemaks ajaks.

elanike arv külades

Poole sajandiga on Tsooru kandis rahvastiku arv vähenenud enam kui poole võrra. Suurem vähenemine toimus 1960. aastatel, kui kümne aastaga jäi 1048 inimesest kohale 846. Eesti taasiseseisvumise ajaks elas siin 796 inimest. Võrreldes tänavu sügist seisuga selle ajaga, võime tõdeda, et 25 aasta jooksul on igal aastal elanikkond vähenenud keskmiselt 14 inimese võrra. Oktoobrikuu seisuga jaguneb kogukond alljärgnevalt:

Tsooru küla – 228	külavanem Arvo Tamm
Savilöövi küla – 56	külavanem Aino Sarapu
Roosiku küla – 50	külavanem Kalle Nurk
Kikkaoja küla – 41	külavanem Toomas Sild
Luhametsa küla – 35	külavanem Eha Mandel
Viirapalu küla – 25	külavanem Aleks Lepajõe
Litsmetsa küla – 21	
Piisi küla – 3	
Kokku – 459	

Tänavu aastal sündinud

Sületäis lilli emale,
kotitäis kohustusi isale,
säravaid silmi titale!

ÕNNITLEME !

MARTEN ILVES

25. juuni 2014

Tsoorukandi vanimad inimesed

91	LIIDIA	SAMARÜÜTEL
90	HILDA	MUST
89	ÕIE	VALLING
88	KOIDU	BERGMANN
87	LEHTE	PUURA
87	HARALD	MÖTTUS
87	EMILIE-ANNETTE	ADSON
86	ÕIE	KOEMETS
85	KARL	JÄNES
85	ENDLA	KALJUVEE

2014. AASTAL LÄKSID MANALATEELE

Päike tõuseb,
langev vesi muutub kullaks,
keset laulu, linnupesi
mina muutun mullaks.
(B. Kangro)

Amanda Rood	03.01.1925 – 17.05.2014
Aavo Thealane	02.09.1937 – 05.07.2014
Ilse Perli	15.02.1931 – 28.07.2014
Toivo Sild	26.09.1936 – 15.10.2014
Heino Post	30.04.1936 – 30.11.2014
Elmo Meier	15.08.1939 – 01.12.2014

HÄID JÕULE!
TOREDAT VANA AASTA
LÖPPU!

ÕNNELIKKU UUT AASTAT!

Külalehe toimetis

Tsooru kandi rahva teabeleht

Väljaandja ja toimetaja: **Kalle Nurk** tel: 5193 0084

Kuulutused ja kaastööd: kalle@antsla.ee

Külaleht Internetis: <http://tsoorukant.planet.ee>